
Dokument ze zasedání

B8-0589/2017

8.11.2017

NÁVRH USNESENÍ

předložený na základě otázky k ústnímu zodpovězení B8-0000/2017

v souladu s čl. 128 odst. 5 jednacího řádu

o akčním plánu pro přírodu, lidi a hospodářství
(2017/2819(RSP))

Herbert Dorfmann, Karin Kadenbach, Mark Demesmaeker, Gerben-Jan Gerbrandy, Lynn Boylan, Benedek Jávor, Mireille D'Ornano
za Výbor pro životní prostředí, veřejné zdraví a bezpečnost potravin

Usnesení Evropského parlamentu o akčním plánu pro přírodu, lidi a hospodářství (2017/2819(RSP))

Evropský parlament,

- s ohledem na sdělení Komise nazvané „Akční plán pro přírodu, lidi a hospodářství“ (COMP(2017)0198),
  - s ohledem na své usnesení ze dne 2. února 2016 o přezkumu strategie EU v oblasti biologické rozmanitosti v polovině období¹,
  - s ohledem na kontrolu účelnosti právních předpisů EU o ochraně přírody (směrnice o ochraně ptáků a směrnice o ochraně přírodních stanovišť) (SWD(2016) 0472),
  - s ohledem na zvláštní zprávu Evropského účetního dvora č. 1/2017 s názvem „Provádění sítě Natura 2000 s plným využitím jejího potenciálu vyžaduje více úsilí“,
  - s ohledem na zprávu Komise s názvem „Předkládání zpráv podle směrnic EU o přírodních stanovištních a ptáčích za období 2007–2012: stav přírody v EU“,
  - s ohledem na statistiku Eurostatu o biologické rozmanitosti z listopadu 2016,
  - s ohledem na závěry Rady ze dne 19. června 2017 o akčním plánu EU pro přírodu, lidi a hospodářství²,
  - s ohledem na otázku Komisi týkající se akčního plánu pro přírodu, lidi a hospodářství (O-000067/2017 – B8-0000/2017),
  - s ohledem na čl. 128 odst. 5 a čl. 123 odst. 2 jednacího řádu,
- A. vzhledem k tomu, že přibližně pouze polovina chráněných ptáků a menší počet jiných chráněných druhů a stanovišť je v Unii v současnosti v příznivém stavu z hlediska ochrany a pouze 50 % lokalit sítě Natura 2000 má k dispozici plány řízení, v nichž jsou formulovány cíle a opatření týkající se ochrany;
- B. vzhledem k tomu, že směrnice o ochraně přírody jsou důležité z hlediska přínosu k plnění cílů Úmluvy o biologické rozmanitosti, strategického plánu pro biologickou rozmanitost na období 2011–2020, Agendy 2030 pro udržitelný rozvoj a Pařížské dohody o změně klimatu;
- C. vzhledem k tomu, že v hodnocení, které vydala Evropská agentura pro životní prostředí pod názvem „stav přírody v EU z roku 2015“, se uvádí, že hlavní zátěže a rizika ohrožující suchozemské ekosystémy, které jsou hlášeny členskými státy, plynou ze zemědělství a z úprav přírodního prostředí a v případě mořských ekosystémů

¹ Přijaté texty, P8_TA(2016)0034.

² <http://www.consilium.europa.eu/en/press/press-releases/2017/06/19/conclusions-eu-action-plan-nature/pdf>

z využívání živých zdrojů (rybolov) a ze znečištění; vzhledem k tomu, že všechny tyto činnosti jsou činnosti prováděné člověkem a mají značný a škodlivý dopad na přírodu;

- D. vzhledem k tomu, že statistiky Eurostatu o biologické rozmanitosti z roku 2016 ukazují, že v letech 1990–2014¹ došlo k celkovému poklesu v populacích všech 167 druhů ptáků, kteří se běžně vyskytují v EU;

Obecné poznámky

1. vítá akční plán pro přírodu, lidi a hospodářství jako krok správným směrem na cestě ke splnění cílů směrnic o ochraně přírody;
2. se znepokojením však konstatuje, že cíle strategie EU v oblasti biologické rozmanitosti do roku 2020 a Úmluvy o biologické rozmanitosti nebudou splněny bez vynaložení dalšího a podstatně většího úsilí; zdůrazňuje, že cílů strategie EU v oblasti biologické rozmanitosti vytyčených do roku 2010 nebylo dosaženo;
3. konstatuje, že zdravé a odolné ekosystémy mají lepší schopnost zmírňovat účinky změny klimatu a přizpůsobit se jí, a tím i omezit globální oteplování; konstatuje, že tyto ekosystémy jsou odolnější vůči extrémním povětrnostním jevům a zotavují se z nich snadněji, přičemž přinášejí mnoho užitku, na němž jsou lidé závislí;
4. konstatuje, že téměř jedné čtvrtině volně žijících druhů nyní v Evropě hrozí vyhynutí a že většina ekosystémů upadla natolik, že již nadále není schopna plnit svou hodnotnou funkci; konstatuje, že tato skutečnost vede k nesmírným sociálním a hospodářským ztrátám pro EU, neboť hlavní příčiny úbytku biologické rozmanitosti, tedy konkrétně úpadek přírodních stanovišť, nadměrné využívání přírodních zdrojů, vypouštění a podpora invazivních cizorodých druhů a změna klimatu, nabývají na síle a vyrušují pozitivní účinky iniciativ, jejichž cílem je těmto jevům předcházet;
5. konstatuje, že účelem akčního plánu je „urychlit pokrok směrem ke splnění cíle EU vytyčeného na období do roku 2020, jímž je zastavení a zvrácení úbytku biologické rozmanitosti a ekosystémových služeb“; považuje nicméně za politováníhodné, že v plánu nejsou žádné jiné odkazy na strategii v oblasti biologické rozmanitosti do roku 2020 nebo na závěry přezkumu této strategie v polovině období;
6. připomíná, že je zapotřebí dalšího značného a trvalého úsilí, aby bylo dosaženo cílů, které mají být splněny do roku 2020, a vyzývá Komisi a členské státy, aby tuto otázku zařadily mezi důležitější politické priority;
7. zdůrazňuje, že je nutné zajistit úplné a patřičné uplatňování právních předpisů Unie týkajících se přírody;
8. zdůrazňuje, že podstatný pokrok ve snižování emisí skleníkových plynů a množství látek znečišťujících ovzduší a jiných znečišťujících látek, jakož i ve zvyšování energetické a materiálové účinnosti, je nutné doplnit dalšími opatřeními členských států v zájmu plného uplatnění politik přijatých za účelem zlepšení ochrany biologické rozmanitosti, přírodních zdrojů a veřejného zdraví;

---

¹ http://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php/Biodiversity_statistics

9. zdůrazňuje nutnost další integrace politik a znalostí, aby bylo dosaženo cíle, kterým je spokojený život v mezích naší planety, což je dlouhodobá vize 7. akčního programu pro životní prostředí;
10. vyjadřuje politování nad omezeným časovým rámcem akčního plánu a vyzývá Komisi, aby bezodkladně zahájila práci na příští strategii pro biologickou rozmanitost na období po roce 2020;

Zapojení všech aktérů

11. vítá čtyři prioritní oblasti vymezené v akčním plánu a zdůrazňuje, že je nutné aktivní zapojení všech dotčených aktérů na vnitrostátní, regionální i místní úrovni tak, aby konkrétní kroky, jež mají být učiněny, mohly řešit nedostatky v provádění směrnic o ptácích a přírodních stanovištích;
12. připomíná, že Evropský účetní dvůr uvedl ve své zvláštní zprávě č. 1/2017, že koordinace mezi příslušnými orgány a dalšími zúčastněnými stranami v členských státech nebyla dostatečně rozvinuta;
13. vyzývá Komisi, aby vnitrostátním a regionálním aktérům při provádění právních předpisů na ochranu přírody a zkvalitňování inspekcí v oblasti životního prostředí poskytla účinnou podporu, mimo jiné i posilováním kompetencí, budováním kapacit a lepším přidělováním zdrojů;
14. vítá záměr Komise zaktualizovat a dále rozpracovat pokyny ve všech úředních jazycích EU s cílem podpořit lepší porozumění právním předpisům v daném místě a pomoci veřejným orgánům je lépe uplatňovat, a vyzývá v této souvislosti Komisi, aby do tohoto procesu zahrnula všechny zúčastněné strany a vedla s nimi konzultace;
15. zdůrazňuje úlohu občanské společnosti při zajišťování lepšího provádění právních předpisů Unie týkajících se přírody a podtrhuje význam ustanovení Aarhuské úmluvy souvisejících s touto problematikou;
16. vyzývá Komisi, aby předložila nový legislativní návrh o minimálních normách pro přístup k soudnímu přezkumu a revizi aarhuského nařízení provádějícího příslušnou úmluvu, pokud jde o opatření Unie, s cílem zohlednit nedávné doporučení výboru pro kontrolu plnění závazků této úmluvy;
17. vítá skutečnost, že pružné přístupy k provádění, jež zohledňují specifické vnitrostátní podmínky, přispívají ke snížení a postupnému odstraňování zbytečných konfliktů a problémů, které vyvstaly mezi opatřeními v rámci ochrany přírody a socioekonomickými činnostmi, jakož i k řešení praktických problémů vyplývajících z uplatňování příloh těchto směrnic, aniž by došlo k ohrožení cílů v oblasti ochrany a požadavků stanovených ve směrnici o ochraně přírody;
18. vyzývá Komisi, aby vyjasnila úlohu Výboru regionů při zvyšování informovanosti, podpoře místního zapojení a výměně informací;

Chráněné druhy a chráněná stanoviště

19. zdůrazňuje, že členské státy musí zajistit, aby nedocházelo ke zhoršování stavu lokalit sítě Natura 2000, a musí přijmout opatření za účelem zachování nebo obnovení takového stavu chráněných druhů a stanovišť, jaký je příznivý z hlediska ochrany;
20. vyzývá k plnému provedení směrnic o ochraně přírody s cílem zajistit, aby byla přijímaná ochranná opatření v souladu s nejnovějším technickým a vědeckým pokrokem;
21. lituje toho, že akční plán nepřináší žádnou prioritní strategii ani nenavrhuje konkrétní kroky ke zlepšení: ochrany opylovačů, zejména pokud jde o snahu řešit zdravotní rizika a parazitické druhy (zvláště rodu kleštíků), koordinace prací při výzkumu, harmonizace analytických metod a předávání vědeckých údajů o opylovačích na evropské úrovni, jak již Evropský parlament požadoval;
22. naléhavě opět Komisi vyzývá, aby předložila strategii EU na ochranu a zachování ohrožených opylovačů, která by komplexně a průřezově řešila zásadní otázku nadměrné úmrtnosti opylovačů v Evropě, zejména včel, jejichž přínos pro životní prostředí a hospodářství je nevyčíslitelný;
23. navrhuje, aby byla opatření proti kleštíkům na úrovni EU povinná, aby byla podporována odborná příprava včelařů, pokud jde o metody ochrany včel, a aby byli místní a regionální orgány, zemědělci, a všichni ostatní občané vybízeni k podpoře pěstování rostlinných druhů ve venkovských a městských oblastech, zejména kvetoucích rostlin, s cílem zvýšit dostupnost medonosných rostlin;
24. připomíná, že nezákonné zabíjení ptáků, zejména stěhovavých druhů ve Středozeří, ale také dravých ptáků v některých členských státech, je i nadále důvodem k obavám; zdůrazňuje, že je zapotřebí přijmout plán, koordinovaný na evropské úrovni a založený na vědeckých údajích, s cílem řídit druhy stěhovavých ptáků přesouvajících se přes více než jeden členský stát;
25. vyzývá k plnému a účinnému provádění nařízení o invazivních nepůvodních druzích a k poskytování odpovídajících finančních prostředků v rámci rozpočtu EU; zdůrazňuje, že zařazování druhů na seznam invazivních nepůvodních druhů s významným dopadem na Unii se musí zakládat na standardizovaném a harmonizovaném hodnocení rizik; domnívá se, že regulace těchto druhů představuje naléhavou prioritu, zejména v lokalitách sítě Natura 2000; vítá Evropskou síť pro informace o nepůvodních druzích (EASIN), tj. internetovou platformu, která usnadňuje přístup k údajům o nepůvodních druzích;
26. zdůrazňuje, že ochrana našeho společného evropského přírodního prostředí má zásadní význam jak pro naše hospodářství, tak pro dobré životní podmínky, že hospodářská hodnota sítě Natura 2000 se odhaduje na 200 až 300 miliard EUR ročně, že tato síť může být díky cestovnímu ruchu a rekreacím zdrojem příjmu pro místní společenství a že zdravé ekosystémy poskytují klíčové služby, jako např. sladkovodní zdroje, ukládání uhlíku, opylující hmyz, ochranu před povodněmi, lavinami a pobřežní erozí;¹ zdůrazňuje proto, že investice do sítě Natura 2000 jsou z ekonomického hlediska velmi rozumné;

---

¹ http://ec.europa.eu/environment/nature/pdf/state_of_nature_en.pdf

27. připomíná, že mořské lokality sítě Natura 2000 jsou výrazně méně zavedeny než suchozemské lokality; vyzývá příslušné členské státy, aby se tímto problémem zabývaly, a Komisi vyzývá, aby usnadnila nezbytnou spolupráci se třetími zeměmi za účelem zlepšení ochrany životního prostředí v mořských lokalitách;
28. poukazuje na to, že velcí predátoři mají nepříznivý vliv na zemědělství a další ekonomická odvětví, například na cestovní ruch, a jsou příčinou rostoucích problémů, zejména pro zemědělství v horských oblastech; vyzývá tudíž k zohlednění tohoto problému v plánech řízení;
29. vítá kroky zaměřené na začlenění ekosystémových služeb do procesu rozhodování; vyjadřuje však politování nad tím, že v akčním plánu chybí konkrétní iniciativa týkající se „nulové čisté ztráty biologické rozmanitosti“;

Vazby na jiné oblasti politiky

30. zdůrazňuje, že je naléhavě nutné zabývat se hlavními příčinami úbytku biologické rozmanitosti, jako je ničení a poškozování přírodních stanovišť, k jejichž příčinám patří především nadměrné využívání půdy, znečištění, intenzivní zemědělství, využívání syntetických chemických pesticidů, rozšíření nepůvodních druhů a změna klimatu, a dále zdůrazňuje, že je nutné zajistit soudržnost jednotlivých politik EU;
31. podtrhuje, že kontrola účelnosti klade důraz na nutnost zlepšit soulad se společnou zemědělskou politikou (SZP), a zdůrazňuje, že v souvislosti se zemědělstvím dochází ke znepokojujícímu úbytku druhů a stanovišť; vyzývá Komisi, aby posoudila dopad SZP na biologickou rozmanitost;
32. připomíná, že jednou ze šesti klíčových priorit rozvoje venkova v EU je obnova, zachování a posílení ekosystémů souvisejících se zemědělstvím a lesnictvím, a to i v lokalitách sítě Natura 2000; připomíná značnou snahu, kterou vyvinuly subjekty z odvětví zemědělství, zejména v rámci realizace ekologických opatření zaváděných po přezkumu SZP v roce 2013; podtrhuje, že podle prvních zjištění Komise je zatím příliš brzy na posuzování dopadu těchto opatření z hlediska obnovy druhů a přírodních stanovišť a z hlediska zlepšování biologické rozmanitosti; vyzývá Komisi, aby pokračovala ve svých studiích, a mohla tak co nejdříve dodat informace o dopadu ekologických opatření;
33. opětovně vyzývá Komisi a členské státy, aby zajistily, že prostředky poskytované v rámci SZP budou přeměrovány z podpory činností spojených s úbytkem biologické rozmanitosti na financování environmentálně udržitelných zemědělských postupů a zachování s tím spojené biologické rozmanitosti;
34. dále Komisi a členské státy vyzývá, aby ve spolupráci s vlastníky a uživateli půdy ověřily možnosti poskytování „zelených a modrých služeb“ (péče o krajinu a přírodu a vodohospodářství) za úplatu založenou na tržních podmínkách;
35. poukazuje na to, že u druhů, které vyžadují podle směrnice o přírodních stanovištích zvláštní ochranu, se v některých regionech v Evropě dosáhlo příznivého stavu z hlediska ochrany a mohou tedy ohrožovat jiné volně žijící druhy a domácí zvířata, a tím narušit přirozenou rovnováhu ekosystému; vyzývá Komisi, aby vypracovala

postup hodnocení, na jehož základě by bylo možné status ochrany druhů upravit, jakmile je dosažen požadovaný stav ochrany;

36. připomíná, že soužití lidí s velkými šelmami, například s vlky, může mít v určitých regionech nepříznivý dopad na udržitelný rozvoj ekosystémů a obydlených venkovských oblastí, zejména v souvislosti s tradičním zemědělstvím a udržitelným cestovním ruchem, ale i na jiné sociálně-ekonomické činnosti; žádá Komisi a členské státy, aby přijaly konkrétní opatření, která by tyto otázky řešila, aby tak nebyl ohrožen udržitelný rozvoj venkovských oblastí, a současně aby braly v potaz flexibilitu, která se nabízí v souvislosti se směrnicí o přírodních stanovištích;
37. vyzývá Komisi, aby podporovala opatření, jako jsou školení zemědělců, pokud jde o ochranu hospodářských zvířat před velkými šelmami, a sdílení osvědčených postupů na ochranu hospodářských zvířat ve všech členských státech;
38. vyjadřuje politování nad tím, že SZP nebyla vytvořena s cílem chránit mizící tradiční zemědělské postupy pastevectví, což je významný historický způsob péče o přírodní stanoviště a ochrany přírody; žádá, aby akční plán podporoval v síti Natura 2000 rámec pro rozvoj pastevectví;
39. vyzývá Komisi, aby považovala zejména adaptivní řízení lovu za nejlepší praktický nástroj udržitelného řízení dostatečně bohaté populace vodních ptáků a zachování hynoucí populace vodních ptáků v EU;
40. zdůrazňuje, že k významným úbytkům biologické rozmanitosti dochází v mořských oblastech, a domnívá se, že společná rybářská politika (SRP) by měla podporovat biologickou rozmanitost a udržitelné modely spotřeby a produkce; vyzývá k posouzení dopadu SRP na biologickou rozmanitost;

Financování

41. vítá zprávu Evropského účetního dvora o síti Natura 2000 a souhlasí s jejím hodnocením, v němž se konstatuje, že prostředky EU nebyly dostatečně využity na podporu správy této sítě;
42. zdůrazňuje, že hlavní odpovědnost za financování sítě Natura 2000 nesou členské státy, a podtrhuje, že chybějící finanční prostředky byly pravděpodobně jedním z hlavních důvodů nedostatečného provádění směrnic o ochraně přírody, jak zjistila kontrola účelnosti;
43. zdůrazňuje, že vzhledem k časovému rámci stávajícího víceletého finančního rámce (VFR) není vytvoření nových finančních mechanismů na ochranu biologické rozmanitosti za účelem splnění cílů vytyčených na období do roku 2020 pravděpodobné; vyzývá k maximálnímu využívání stávajících prostředků, včetně programu LIFE (L'Instrument Financier pour l'Environnement), SZP a strukturálních fondů;
44. vítá připravovaný návrh Komise, podle něhož by měl být v rámci programu LIFE přidělen prostředků na ochranu přírody a biologickou rozmanitost zvýšen o 10 %;

45. konstatuje, že v souvislosti s příštím VFR je zapotřebí více přípravných prací, a to jak na přezkumu, tak na odhadech, aby bylo zajištěno dostatečné financování ochrany přírody, biologické rozmanitosti a udržitelného zemědělství v lokalitách sítě Natura 2000; domnívá se, že v tomto ohledu by byl klíčový komplexní přezkum výdajů v minulosti, který by poukázal na ponaučení, jež je třeba si vzít z výsledků předešlých opatření;
46. vyzývá k tomu, aby do příštího VFR byly začleněny nové finanční mechanismy na ochranu biologické rozmanitosti; vyzývá Komisi k zajištění toho, aby příští finanční nástroje určené pro potřeby zemědělství, rozvoje venkova a regionálního rozvoje obsahovaly konkrétní přiděly prostředků na biologickou rozmanitost a správu sítě Natura 2000, jež budou společně spravovat vnitrostátní a regionální orgány pro ochranu životního prostředí;
47. vyzývá Komisi, aby režimy financování účinněji přizpůsobila cílům sítě Natura 2000 a aby u této sítě zavedla průřezové ukazatele výkonnosti všech příslušných fondů EU; vyzývá Komisi, aby rovněž zřídila mechanismus pro sledování čerpání prostředků na síť Natura 2000, kterým by zlepšila transparentnost a účelnost prostředků a odpovědnost za tyto prostředky a začlenila je do příštího VFR;
48. připomíná, že program Natura 2000 je obvykle financován prostřednictvím spolufinancování; vyzývá členské státy k podstatnému navýšení prostředků přidělovaných na síť Natura 2000, aby se docílilo zajímavé míry spolufinancování stimuluje k většímu využívání tohoto fondu, a k přijetí opatření na snížení administrativního zatížení žadatelů a příjemců čerpajících z projektu;
49. zdůrazňuje potenciál partnerství veřejného a soukromého financování pro účely rozvoje ekosystémových služeb, zelené infrastruktury a dalších oblastí souvisejících s přírodním kapitálem, a vítá skutečnost, že z nástroje financování přírodního kapitálu (NCFP) budou i nadále v prováděcím období 2017–2019 podporovány projekty související s biologickou rozmanitostí;
50. vyzývá Komisi, aby podpořila a navrhla prostředky pro financování a rozvoj přeshraničních plánů řízení populace velkých šelem, a vyzývá také k podrobnému studiu úlohy velkých šelem a k případnému zavedení opatření k přizpůsobení, která by zajistila zachování biologické rozmanitosti, zemědělské krajiny a po staletí prováděné pastvy býložravých zvířat v horských oblastech;

Zelená infrastruktura

51. vítá závazek uvedený v akčním plánu, a to poskytnout pokyny, jež by pomohly při rozvoji zelené infrastruktury za účelem lepšího propojení lokalit sítě Natura 2000, avšak připomíná, že Parlament požadoval, aby byl vypracován skutečný návrh rozvoje transevropské sítě zelené infrastruktury (TEN-G);
52. konstatuje, že je důležité, aby příslušné orgány v členských státech za účasti všech příslušných zainteresovaných stran lépe využívaly integrované procesy územního plánování, zlepšily horizontální vnímání sítě TEN-G s ohledem na znalosti konkrétního odvětví a prostřednictvím fondů na rozvoj venkova a regionální rozvoj umožnily financování větší propojenosti a zelené infrastruktury obecně; konstatuje, že tato kritéria

by měla být vodítkem pro VFR na období po roce 2020 pro plánování infrastruktury; konstatuje, že koncepce zelené infrastruktury přispívá rovněž k vytvoření udržitelného hospodářství, a to zachováním výhod ekosystémů, přičemž budou současně zmírněny nepříznivé dopady dopravy, energetické infrastruktury a ekonomického růstu obecně;

53. konstatuje, že je nezbytné zkoumat úlohu zelené infrastruktury při zmírňování dopadů přírodních katastrof souvisejících s meteorologickými a klimatickými změnami, zejména s extrémními meteorologickými a klimatickými jevy, jež jsou příčinou některých přírodních katastrof, které patří v Evropě i ve světě k těm nejničivějším a mají nejvíce smrtelných následků;

o

o o

54. pověřuje svého předsedu, aby předal toto usnesení Komisi.